

však z nepravdy usvědčuje dřívější vznik firmy O. G-a, nebo že jest to podnik prvotřídní, což ovšem by všechny jiné podniky toho druhu nutně označovalo jako podniky méněcenné, a bylo by prostředkem nekalé soutěže. Ať tedy se míní dodatkem »první« stáří firmy nebo vyšší jakost jejích výrobků, není oprávnění k užívání dodatku toho opodstatněno a správně soud rejstříkový a soud rekursní, který usnesení jeho potvrdil, nařídily výmaz nepřipustného dodatku »první« opírajíce se ustanovení čl. 16 odstavec druhý a čl. 26 obch. zák., a poukázavše k dobrozdání obchodní a živnostenské komory v Liberci ze dne 4. prosince 1920, kterýžto autonomní orgán obchodnictva s místními poměry obchodními nejlépe obeznámen býti musí.

Čís. 1515.

Zajištění půdy drobným pachtýřům.

Požadovatel může v prodloužené lhůtě článku III. zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n. žádati za přičení pozemku do vlastnictví, třebaž byl původně podal přihlášku o další dlouhodobý pacht.

(Rozh. ze dne 28. února 1922, R I 193/22.)

Drobný pachtýř žádal původně dle zákona čís. sb. z. a n. 318/19 za přiznání pozemku do 50 letého pachtu, opravil však později u soudu přihlášku v ten smysl, že žádal za postoupení pozemku do vlastnictví. Oba nižší soudy vyhověly takto změněnému nároku pachtýřovu, rekursní soud z těchto důvodů: Stížnost napadá usnesení prvního soudu v první řadě proto, že první soudce přiznal pozemek požadovateli do vlastnictví, ač požadovatel v přihlášce na soud ze dne 11. září 1919 žádal, by mu byl pozemek přenechán do 50letého pachtu. Jde tudíž o to, rozluštit, jak dalece tato námitka jest zákonem i skutkovými okolnostmi odůvodněna. Nárok sám jest nesporným, neboť požadovatel drží pozemek na své jméno pachtem od roku 1902, před tím pak obdělával jej společně se svým švakrem od roku 1900. § 15 ponechává sice v odstavci prvním účastníkům na vůli, by se v první řadě shodli o všech sporných otázkách, a přiznává této dohodě stran o požadovacím nároku závaznost jak pro strany, tak i pro soud, takže soud jest povinen dle této dohody rozhodnouti. Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. předpisuje v § 13 pod čís. 1 až 6 náležitosti ohlášky požadovacího práva podle tohoto zákona, kterážto ohláška pak skýtá základ pro další jednání, po případě pro dohodu dle § 15. V § 13 není však pod ztrátou nároku stanoveno, aby požadovatel výslovně prohlásil, zda žádá o přiznání pozemku do vlastnictví, či do dalšího pachtu. Jde tudíž o předpis rázu formálního, skytající základ pro předepsané soudní řízení, jehož úkolem jest teprve vyšetřiti pravý stav věci, při čemž však nemá soud lpěti úzkostlivě na formalitách, pro nárok sám bezpodstatných, a má jíti stranám, zvláště práva neznalým, radou a poučením na ruku. Ve směru tom požadovatel, když u soudu byl poučen, přihlášku řádně opravil, a pravou vůli na jevo dal. O nějaké závazné dohodě po rozumu § 15 nemůže zde býti vůbec řeči, ježto požadovatel dohodu odmítl a vysvětlil důvody, proč přihlášce onu poznámku přičinil. Uváží-li se jak intence zákona samého, tak i přesné znění jeho (§ 1), jde na jevo, že zákon tento v první řadě provádí pozemkovou re-

formu potud, že přiznává do vlastnictví pozemky v § tom jmenované, jsou-li tu zákonné podmínky. Ustanovení § 29 cit. zákona přiznává pachtýři také právo, že může žádati, by mu vlastník pozemků ponechal na místě do vlastnictví nadále v pachtu za týchž podmínek na dobu nejméně 6 let. Znění toto, zvláště slovo »také« svědčí o tom, že zákon ponechává požadovateli úplně na vůli, by se rozhodl pro to neb ono. Poněvadž pak v zákoně není výslovně uvedeno, že rozhodnutí jednou učiněné má za následek ztrátu možnosti uplatňovati druhý nárok, nutno za to míti, že v těch případech, kde nestala se dohoda dle § 15 cit. zákona, může požadovatel původní svůj úmysl, žádal-li o pacht, změnit a žádati o přiznání pachtovaných pozemků do vlastnictví, to tím spíše, pak-li při svém prvním výslechu u soudu prohlásil, že trvá na přiřknutí požadovaného pozemku do vlastnictví.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dlužno dáti za pravdu rekursnímu soudu, arci podstatně z důvodů jiných. Dle § 1 odstavec první požad. zák. ze dne 27. května 1919 čís. 318 sb. z. a n., jest pachtýř oprávněn žádati, aby mu pozemek postoupen byl do vlastnictví, aneb aby mu ponechán byl dále v pachtu, musí se tedy pachtýř vysloviti, které právo uplatňuje, a kdyby přihláška se o tom nevyslovovala, musí mu uloženo býti doplnění. Rozhodl-li se a vyslovil pro právo jedno, neplyne z toho ještě nikterak, že se druhého práva vzdal, ale ovšem může, poněvadž nejde o pouhou opravu přihlášky, nýbrž o jiný nárok a tudíž o jinou přihlášku, uplatnití toto druhé právo proti vůli vlastníka toliko tak, že přihlášku naň podá v zákonité lhůtě. V tomto případě zněla původní přihláška sice na další 50letý pacht, avšak v protokole ze dne 3. července 1920 žádal přihlašovatel za postoupení pozemku do vlastnictví. Tato přihláška jest vzhledem k předpisům čl. III. novely ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n., včasná a nemůže býti pro opožděnost zamítnuta. Ježto pak již stížnost k rekursnímu soudu žádné jiné námitky proti přiřčení vlastnického nároku neuplatňovala, než že požadovatel původně žádal pouze 50letý pacht, a tato námitka jest, jak shora dovedeno, bezpodstatná, právem rekursní soud usnesení prvního soudce nárok přiznávající potvrdil. Doložiti dlužno, že ostatní námitky vlastníka, týkající se náležitosti zákonné doby, již první soudce za bezdůvodné uznal a v tom směru jeho rozhodnutí ani v stížnosti na rekursní soud již napadnuto nebylo: z toho jde, že nějaké další řízení ohledně přihlášky na postup do vlastnictví ve smyslu čl. III. odst. (4) neb (5) cit. nov. jest úplně bezpředmětné a netřeba je zaváděti.

Čís. 1516.

Vyrovňovací řízení (cís. nařízení ze dne 10. prosince 1914, čís. 337 ř. zák.).

K rekursu do schválení narovnání oprávněn jest i věřitel, jenž své pohledávky nepřihlásil.

(Rozh. ze dne 28. února 1922, R I 214/22)